

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De septem artibus liberalibus - Cod. Aug. perg. 171

Cassiodorus, Flavius Magnus Aurelius

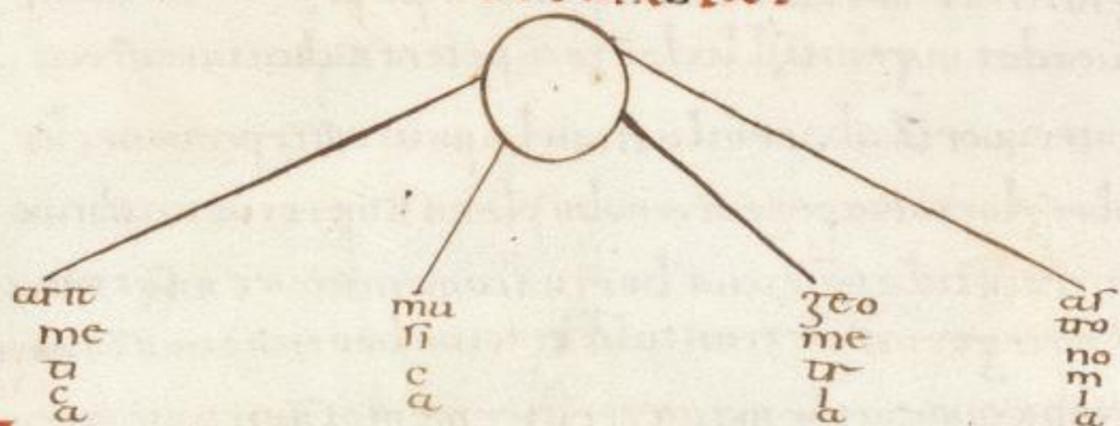
[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

De mathematica

[urn:nbn:de:bsz:31-38304](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-38304)

matéria separantes uel ab aliis accidentibus ut ē impar impar uel
 alia huiusmodi que in solar^{is} locinatione tractamus hec ita diui
 ditur. **DIVISIO MATHEMATICAE.**

Arithmetica ē disciplina quantitatis numerabilis secundū se et in sonis.

Musica ē disciplina que de numeris loquitur ad aliquos si qui inueniuntur.

Geometria est disciplina magnitudinis immobilis et figurarum.

Astronomia disciplina ē cursus cęlestium siderum que figuras con
 teplat omnes et habitudines stellarum circa se et circa terram
 indagabilis ratione peritit quassuolo copaulo latius exponemus
 ut cum memoratarum rerum uirtus competenter positostendi.

Modo de disciplinarum nomine differamus, discipline sunt que
 sicut iam dictū est nūquā opinionibus deceptae salunte
 deotali nomine nuncupantur quia necessariae suas regulas
 seruant, haec enim intentione crescunt nec subductione minuun
 tur nec alius uarietatibus permittantur sed inuipria pmanentes
 regulas suas inconuertibili firmitate custodiunt, has dū fre
 quenti meditatione reuolbimus sensū nostrum acuiunt limum
 que ignorantiae detergunt et illā inspectuam contēpla
 tione sit amsanitas m̄tas arrideat dño largiente pducunt sic re
 cūa debemus iof p̄p̄m hebreū doctissimum in primo libro an
 tiquitatum uulgo ^{no} dicere arithometica et astronomia abrahā.

primum hegyptus tradidisse; unde semina suscipientes ut sunt homines
 acerrimum ingenium excoluisse se sibi reliquas latius disciplinas quas me-
 ritosorum patres in legendarum studiosissimis ipsi suadent quoniam ex magna par-
 te pereas a carnalibus rebus appetitus noster abstrahitur & faciunt
 desiderare que prestante domino solo possumus corde conspiciere quo car-
 oatepuse uade eius singula tam ac breuiter disserere debeamus ?

DE ARITHMETICA CA. 17

Scriptores secularium literarum inter disciplinas mathematicas primam
 omnium arithmetica esse uoluerunt propterea quoniam musica et geome-
 tria et astronomia que sequuntur indigent arithmetica ut uirtu-
 tes suas ualeant explicare uerbi gratia si simplicium ad duplum quod habet
 musica indiget arithmetica geometria uero quod habet trigonum qua-
 driangulum uel his similia idem indiget arithmetica astronomia et
 a quod habet in motu siderum numeros punctorum indiget arithmeti-
 ca arithmetica uero ut sit neque musica neque geometria ne-
 que astronomia e genere cognoscitur propterea in his fontibus et ma-
 ter arithmetica reperitur qua disciplina pythagoras sic laudasse
 monstratur ut omnia sub numero et mensura adcreata fuisse memoraret di-
 cens alia in motu alia in statu esse formata ut tamen nulla earum preter ista
 que dicta sunt substantia percipi sentire credat hanc in initium ut multi phi-
 losophorum fecerunt ab illa sententia propheta que dicit omnia dominum mensura nu-
 mero et pondere disposita esse que consistit ex quantitate discreta que pariter
 generat numerorum uel si uicem mutuo communitur minus occidit uenit ad xvi ad xiii

Aritmetica uero dicitur eo quod numeris preest.

Numerus uero dicitur ex monadibus multitudine composita ut .ii. .iii. .iiii. .v. .vi. .vii. .viii. .ix. .x. et cetera ipsa uero in imparibus
 et cetera
Item arithmetice edoceri nos natura abstracti numeri et que ei accidunt ut uerbi gratia

impariel
 et adu
 uerbi gratia
 uenit
 arum
 ras con
 erram
 ponemur
 i
 que
 unte u
 gulas
 inuun
 nent
 du fre
 lumun
 re pla
 ungere
 libro an
 a abrahā